

SUURESSA MIUKANA

**Diraitankielinen kansa
sai kaivatun Uuden testamentin, s. 2**

**Sana tekee työtään
ihmisten sydämissä, s. 8**

**Erytisosaaminen
Jumalan käytössä, s. 10**

TEEMANA
TYÖMME
ETIOPIASSA

1/2025

Diraitankielinen kansa sai kaivatun Uuden testamentin

TEKSTI: MARJA NEUVONEN

Diraitan kielen puhujien pitkä odotus Lounais-Etiopiassa täytyi, kun diraitankielisen Uuden testamentin käyttöönottojuhlaa vietettiin Gidolen kirkossa sunnuntaina 3. marraskuuta 2024. Kaikki halukkaat eivät mahtuneet kirkkoon, joten osa kuunteli tilaisuutta ulkona kirkon avoimista ikkunoista. Juhla oli osa sunnuntain jumalanpalvelusta, mutta se oli myös iso kulttuuritapahtuma koko kieliyhteisölle ja mukana oli paikallishallinnon edustajia. Diraitan kielen puhujia on noin 163 000 Gidolen alueella.

Alueella työskentelevä pastori **Abiyot** oli kiertänyt moottoripyörällään ympäri Gidolen kaupunkia juhlaa edeltävänä päivänä ja vielä sunnuntaiaamunakin ja kuuluttanut ilouutista: ”Meillä on nyt Uusi testamentti omalla kielellä!”

Juhlaan osallistuneelle **Mirjami Uusitalolle** päivä oli erityinen, sillä diraitankielisen Uuden testamentin käännöstyö oli hänen pääprojektinaan reilun 15 vuoden ajan. Hän työskenteli projektissa neuvonantajana ja tiimin johtajana. Tiimin paikalliset kääntäjät olivat rouva **Alemnesh**, pastori **Hatano** ja herra **Johannis**.

– Sydämessä on nyt ilo, kun tämä työ on saatu loppuun. Käännösprosessi oli pitkä ja välillä myös haasteellinen, Mirjami sanoo.

Mirjami luki juhlassa Filippiäiskirjettä diraitan kielellä ja juhkakansa innostui ta-

puttamaan jokaisen jakeen jälkeen. Tilaisuuden vetäjät totesivatkin, että ihmiset heräsivät eloon, kun he kuulivat omaa kieltään.

– Tilaisuudessa todella huomasi sen, että ihmiset pitävät siitä, kun heille puhutaan ja luetaan Jumalan sanaa heidän omalla kielellään, Mirjami iloitsee.

Ihmisten innostus kosketti myös aluekoordinaattori **Sanna Suutaria**.

– Sydämessä asti tuntui, miten hieno asia se on, kun joku saa Jumalan sanan omalla sydämen kielellään.

SANNA SUUTARI

Kansanlähetyksestä juhlaan osallistuivat (vas.) lähetystyöntekijät Anna Vähäkangas ja Mirjami Uusitalo, ulkomaantynjohtaja Markus Alajoki sekä kuvan ottanut Etiopian työn aluekoordinaattori Sanna Suutari.

ANNA VÄHÄKANGAS

Rouva Alemneshia haastatteli Mirjami Uusitalo Addis Abebasassa marraskuussa 2024.

Raamatunkääntäjän sydän iloitsee

Gidolelainen rouva **Alemnesh Kussia** tuli mukaan Uuden testamentin käännöstyöhön diraitan kielelle vuonna 2011.

– Se, että saimme Jumalan sanan omalla kielellämme, ilahduttaa minua suuresti. Jo siksin, että olin mukana projektissa.

Rouva Alemnesh näkee, että Jumalan sana antaa viisautta vaikeiden tilanteiden ratkaisemiseen ja vapauttaa ihmisen. Sana ohjaa, näyttää syntejämme, saa tunnustamaan ne ja luopumaan niistä.

– Kun käännämme Jumalan sanaa, niin vaikka työ onkin joskus vaikeaa, niin jotkut kohdat siitä täyttävät sydämen ilolla.

Rouva lähettää Suomeen kiitokset käännöstyön tukemisesta ja erityisesti siitä, että lähetimme **Mirjami**-siskon tähän työhön.

– Pyydän myös, että rukoulette puolestamme, sillä tämä työ on vaikeaa ja väsyttävää. Tarvitsemme viisautta ja tietoja kuin myös varoja.

SANNA SUUTARI

Kahvipapuja paahdetaan.

Kahvin koti

Kahvi tulee Etiopiasta. Maa on yksi maailman suurimmista kahvintuottajamaista. Maaseudulla kahvipensaita on ihmisten kotipihoillakin. Kahvipensaan marjat kuivatetaan auringossa. Marjan sisällä on vastakkain kaksi siementä eli kaksi kahvipapua, jotka pestään, paahdetaan paistinpannalla ja jauhetaan. Kahvipensaan lehdistä tehdään kahviteetä, varsinkin Lounais-Etiopian Konsossa.

Vuosi 2017

Etiopiassa eletään nyt koptilaisen kalenterin mukaisesti vuotta 2017. Uutta vuotta maassa juhlittiin, kun meillä oli 11.9.2024. Vuodessa on 13 kuukautta. 13. kuukaudessa on vain viisi tai kuusi päivää. Vuorokausi ei vaihdu keskiyöllä, vaan meidän aamukuudelta.

WIKIMEDIA

Etiopialaisen hoviherran kaste. Alankomaalaisen Pieter Lastmanin maalaus vuodelta 1623.

Hoviherra

Raamatussa mainitaan Etiopian kuningattaren hoviherra, jonka **Filippos** kohtasi tiellä Jerusalemissa Gazaan.

Matkan jatkuessa he tulivat paikkaan, jossa oli vettä. Silloin hoviherra sanoi: ”Tässä on vettä. Estääkö mikään kastamasta minua?” Filippos sanoi hänelle: ”Jos koko sydäimestäsi uskot, se on mahdollista.” Hoviherra vastasi: ”Minä uskon, että Jeesus Kristus on Jumalan Poika.” Hän käski pysäyttää vaunut, ja he molemmat, Filippos ja hoviherra, astuivat veteen, ja Filippos kastoi hänet. (Apt. 8:36-38)

Lentämiseen tarvitaan kaksi siipeä

Etiopia on ilon, hymyjen, naurun ja kauneuden maa. Vaikka se on yksi maailman köyhimmistä maista, se on samalla tavattoman rikas maa. Etiopian evankelinen Mekane Yesus -kirkko on maailman suurin luterilainen kirkko. Kirkko kasvaa edelleen kovaa vauhtia. Viimeisten arvioiden mukaan sillä on jo noin kaksitoista miljoonaa jäsentä.

Juuri Mekane Yesus -kirkon työyhteyteen lähetettiin yksi Kansanlähetyksen ensimmäisistä lähetystyöntekijöistä vuonna 1968. Yhteistyö Mekane Yesus -kirkon kanssa kattaakin lähes koko Kansanlähetyksen historian ajan. Tänä päivänä meillä on yhä enemmän opittavaa etiopialaisilta sisariltamme ja veljiltämme. Miten kirkko on onnistunut säilyttämään dynamisuutensa ja kasvovoimansa aikana, jolloin monet muut painivat alaspäin osoittavien käyrien kanssa?

Pohjimmiltaan kysymys on tietysti Jumalan salatusta Pyhän Hengen työstä. ”Tuuli puhaltaa missä tahtoo. Sinä kuulet sen huminan, mutta et tiedä, mistä se tulee ja minne se menee.” (Joh. 3:8) Jotain voimme kuitenkin myös havaita.

Vierailullani Etiopiassa vaikutuin siitä, miten kirkon työntekijät eri tasoilla ja eri puolilla maata todistivat hyvin yhtenäisesti siitä, että seurakunnan työssä diakonian ja julistuksen täytyy aina kulkea yhtä matkaa. He puhuivat tästä lentokoneen kahden siiven avulla. Ilman kahta siipeä lentokone ei voi lentää. Ilman ihmisten palvelua evankeliumi ei saa tarttumispintaa, ja ilman evankeliumia ihmisten auttaminen ei asetu oikeaan kontekstiin. Kirkko elää evankeliumin ilosanomasta, jonka mukaan Jeesus on sovittanut syntimme ristin kuolemallaan. Tämä on myös se yhteinen pohja, jolle Kansanlähetyksen palvelustyö Etiopiassa asettuu.

Tässä lehdessä kerromme, miten Kansanlähetyksen palvelee Mekane Yesus -kirkkoa. Haaveilemme myös yhteisestä lähetystyöstä kolmannessa maassa. Mekane Yesus -kirkolla on nyt jo enemmän lähetystyöntekijöitä kuin Kansanlähetyksellä. Roolit ovat muutoksessa, mutta yhteistyön tärkeys ei ole muuttunut. Katsomme tulevaisuuteen innostunein ja odottavin mielin – mitä kaikkea hyvää Herralla onkaan varattuna yhteiselle työllemme evankeliumin ilosanoman leviämiseksi koko maailmaan.

Näiden ilojen ja haasteiden keskelle tahdon rohkaista sinua astumaan mukaan. Tule siunaamaan Etiopiaa rukouksin ja antamaan osa Jumalan sinulle suomasta hyvästä takaisin hänen työhönsä.

Daniel Nummela

Daniel Nummela
Kirjoittaja on Suomen Ev.lut. Kansanlähetyksen toiminnanjohtaja.

PHILIPPE GUEISSAZ

SUOMEN EV.LUT. KANSANLÄHETYKSEN KUMPPANUUSLEHTI 1/2025

TILAUSPALVELU

Opistotie 1, 12310 Ryttylä, rekisteri@sekl.fi

PÄÄTOIMITTAJA

Daniel Nummela
044 4477 812
daniel.nummela@sekl.fi

TOIMITUSIHTTEERI

Marja Neuvonen
044 4477 802
marja.neuvonen@sekl.fi

TOIMITUS

Sanna Myllärinen, Marja Neuvonen ja Marko Kangas

TAITTO

Marko Kangas

KANNEN KUVA

Sanna Suutarin albumi

PAINOPAIKKA

Botnia Print Oy, Kokkola

KUSTANTAJA

Suomen Ev.lut. Kansanlähetyksen ry

OSOITELÄHDE

Suomen Ev.lut. Kansanlähetyksen ystävärekisteri

SUOMEN EV.LUT. KANSANLÄHETYS on luterilainen lähetysliiketoiminta, joka on tehnyt hengellistä työtä vuodesta 1967 alkaen sekä kotimaassa että ulkomailla. Kansanlähetyksen näkyinä on viedä evankeliumia kotiovelta maailman ääriin saakka. Olemme Suomen ev.lut. kirkon virallinen sopimuslähetyksenjärjestö.

Agaron kummilapsityön projektipäällikkö Ato Girma Fufa (vas.) kohtaamassa paikallisia Agaron kaupungissa Lounais-Etiopiassa. Kansanlähetyksen aloitti kummilapsityön kaupungissa vuonna 2007.

Sanna Suutari, Mika Lehtinen ja Markus Alajoki, jonka vieressä Jimma Bethel Synodin kehitysyhteistyöosaston johtaja Ato Israel Milkyas kahvituolla matkalla Bongaan tapaamaan kummilapsia.

KUUNTELE
Mikan haastattelu Suuressa mukana -ohjelmassa Radio Deissä la 5.4.2025 klo 9.03 tai myöhemmin: klmedia.fi.

Kansanlähetyksen työ Etiopiassa

TEKSTI: MARJA NEUVONEN, KUVA: MIKA LEHTINEN

Suomen Ev.lut. Kansanlähetyksen aloitti työn Etiopiassa vuonna 1968. Järjestöillämme on vuosien aikana ollut maassa 57 lähetystyöntekijää ja yli sata vapaaehtoista lyhyemmän tai pidemmän aikaa. Esirukoilijoita ja taloudellisia tukijoita on ollut tuhansia.

Vuosien varrella Etiopiaan on rakennettu ainakin kolme lähetyssasemaa, kirkkoja ja kouluja, teitä, siltoja ja vesijohtojärjestelmiä.

Kansanlähetyksen yhteistyökumppani maassa on Etiopian evankelinen Mekane Yesus -kirkko. Tuemme Mekane Yesus -kirkkoa erityisesti sen kahdessa hiippakunnassa: Jimma Bethel Synodin ja Lounaisen Synodin alueella.

Kristinuskosta tuli Etiopiassa valtionuskonto 300-luvulla ja protestanttista lähetystyötä maassa on tehty 1900-luvun alusta lähtien.

ETIOPIA TÄNÄÄN

- Väkiluku: 132 miljoonaa
- Pääkaupunki: Addis Abeba
- Yli 80 puhuttua kieltä
- Viralliset kielet: amhara, afar, oromo, somali ja tigrinji
- Suurimmat uskontoryhmät (2020): ortodoksis-kristityt 39,7 %, sunnimuslimit 34,3 %, protestanttikristityt 16,4 %
- Maan talous nopeassa kasvussa
- Väkiluku kasvussa
- Kuivuuden aiheuttamaa nälänhätää
- Suurin osa väestöstä maaseudulla, vajaa neljännes kaupungeissa
- Väestöstä noin 40 % alle 15-vuotiaita, yli 60-vuotiaita 5 %
- Noin puolet yli 15-vuotiaista lukutaitoisia

Lähteet: Arda, Encyclopaedia Britannica, Globalis, Unesco, UN World Statistics Pocketbook 2024, Wikipedia

RAAMATUNKÄÄNNÖSTYÖ

Lähetystyöntekijämme Mirjami Uusitalo ja Anna Vähäkangas ovat mukana raamatunkäännöstyössä etiopialaisille vähemmistökielille. He työskentelevät Kansanlähetyksen ja Wycliffe Raamatunkääntäjien lähetteinä SIL in Ethiopia -järjestön työyhteydessä.

KOULUTUSKESKUKSEN RAKENNUSHANKE

Kansanlähetyksellä ja Mekane Yesus -kirkolla on yhteinen rakennushanke Lounais-Etiopian Jimmassa. Kaupunkiin rakennetaan keskusta, jossa koulutetaan työntekijöitä alueen seurakuntiin.

KUMMILAPSITYÖ

Suomalaiset lähetysten ystävät auttavat kauttamme kautta 440 vähävaraista lasta Agaron, Bongon, Sokorun ja Limun kaupungeissa Lounais-Etiopiassa. Kummilapsityötä tehdään yhdessä Mekane Yesus -kirkon kanssa.

STIPENDIAATIT

Kansanlähetyksen tukee etiopialaisten kristittyjen opiskelua muun muassa papeiksi ja evankelisoiksi. Lukuvuonna 2023-2024 tuimme stipendein 21 opiskelijaa eri tasoissa koulutuksissa Mekane Yesus -kirkon teologisissa seminaareissa Addis Abebassa, Airassa, Arba Minchissa ja Jimman synodissa.

Elävä todiste Jumalan tavasta toimia

Kansanlähetyksen on toiminut Jimman maakunnassa jo 1970-luvulta saakka. Tähän ajanjaksoon on mahtunut niin vaikeita kuin myös voimakkaita kasvun aikoja.

TEKSTI JA KUVAT: MIKA LEHTINEN

Työhön Jimman maakunnassa vaikutti 1970–1980-luvuilla etenkin maan sosialistihallinto, ns. Dergin sotilasjunta. Kristittyjä vainottiin ja työ oli vaikeaa. Sisällissodan seurauksena sosialistihallinto romahti. Uuden hallituksen astuttua voimaan 1990-luvun alussa Etiopian kirkkoissa alkoi uusi, paljon avoimempi aika. Tätä ennen, 1980-luvun loppupuolella, oli ollut jo nähtävissä voimakkaat herätyksen aallot.

Työ eteni myös Jimman maakunnassa. Kansanlähetyksen ja Mekane Yesus -kirkko toteuttivat yhdessä useita kehitysyhteistyöprojekteja alueella. 2000-luvulla Jimmasta muodostui selkeästi Kansanlähetyksen päätoimialue Etiopiassa. Siellä työskenteli useita lähetettä, ja Kansanlähetyksestä tuli merkittävin yhteistyökumppani Mekane Yesus -kirkon uudelle Jimman Bethel Synodille eli alueen hiippakunnalle, joka perustettiin vuonna 2013.

Mika Lehtinen oli perheineen lähetystyössä Etiopiassa vuosina 2008-2019. Nykyään hän johtaa Pohjois-Karjalan Kansanlähetystä.

ortodoksis-kristittyjä sekä protestantteja. Lisäksi alueella harjoitetaan jonkin verran perinteisiä luonnonuskontoja.

Jimman maakunta koostuu neljästä maantieteellisestä alueesta, jotka ovat Jimma, Dauro, Kaffa ja Konta. Maakunnan alueella arvioidaan asuvan noin viisi miljoonaa asukasta ja alueen keskuskaupunkina on Jimma. Maakunta tunnetaan kahvin syntymäalueena, joka on myös maakunnan tärkein vientituote.

Jimman maakunta on yksi islamin voima-alueista Etiopiassa. Alueen väestöstä noin 80 prosenttia on muslimeja ja loput

Islamien voimakas läsnäolo Jimman alueella luo haasteen Mekane Yesus -kirkon toiminnalle. Käytännössä tämä voi tarkoittaa esimerkiksi sitä, kuinka saada rakennuslupa kirkkorakennukselle muslimiviranomaisilta, tai kuinka voidaan auttaa heitä, jotka ovat kääntyneet islamista kristinuskoon. Kääntymisen kristinuskoon tarkoittaa aina vaikeuksia sekä pahimmillaan vainoa alueen uusille kristityille.

Haasteita kirkon työlle tuottaa myös maan huono taloudellinen tilanne. Hinnat nousevat viikoittain tai jopa päivittäin, eikä kirkon talous kestä näin nopeita muutoksia.

Haasteista huolimatta Jimma Bethel Synodi on elävä todiste Jumalan tavasta toimia. Pienestä ja vaatimattomasta kristittyjen joukosta noin 50 vuotta sitten on kasvanut hiippakunta, jossa on tällä hetkellä 17 rovastikuntaa, 225 seurakuntaa, 182 saarnapaikkaa, 217 pappia, 153 evankelistaa ja noin 2 500 vapaaehtoista.

Jimma Bethel Synodi haluaa katsoa tulevaisuuteen yhdessä Kansanlähetyksen kanssa. Tärkeää tässä yhteistyössä on toiminnan taloudellinen tukeminen, esimerkiksi kummilapsiohjelman puitteissa. Lisäksi Jimma Bethel Synodi toivoo, että Kansanlähetyksen voisi tukea hiippakunnan teologista koulutusta niin palkatuille kuin vapaaehtoisillekin vastuunkantajille.

VOIT TUKEA kummilapsityötä lahjoittamalla Evankeliumi Etiopiaan -keräykseen.

1 Sanna Suutarin ympärillä Bongon kummilapsia ja heidän huoltajiaan sekä kummilapsiprojektin tiimiläisiä.

2 Entinen Etiopian lähetystyöntekijämme Mika Lehtinen Agaron kummilapsien kanssa marraskuussa 2024. Lähetystyövuosiin Etiopiassa Mika toimi muun muassa kummilapsiprojektien neuvonantajana.

Kummin tuki muuttaa lapsen elämän

Kummilapsityömme kautta 440 lasta saa tukea Lounais-Etiopiassa. Kansanlähetyksen Etiopian työn aluekoordinaattori Sanna Suutari vieraili alueella marraskuussa 2024.

Kummilapsiprojekti toteutetaan Jimman alueella vajaat 400 kilometriä pääkaupungista lounaaseen. Suomessa saman matkan ajaa neljässä, viidessä tunnissa, mutta Etiopiassa kahdeksan tuntiakin on jo vähän optimistinen arvio huonojen teiden vuoksi. Tällä kertaa säästimme aikaa ja istumalihaksia, ja lensimme Jimmaan. Sieltä käsin kävimme yhdessä projektikaupungissa, Bongassa. Muut projektipaikkakunnat ovat Agaro, Limu ja Sokoru, kaikki Jimman ympäristössä. Tapasimme paikallisia työntekijöitä myös näiltä paikkakunnilta, vaikka vierailu jäi seuraavaan kertaan.

Olimme matkassa Kansanlähetyksen ulkomaantyojohtajan **Markus Alajoen** ja entisen Etiopian lähetin, **Mika Lehtisen** kanssa. Jimmassa tapasimme paikallisen synodin ja kirkon kehitysosaston johtoa. Meidät otettiin vastaan ylitsepuuvaavan ystävällisesti, ja saimme kutsut usean työn-

tekijän kotiin syömään paikallisia herkkuja – yleensä injera-lettua ja erilaisia mausteisia kastikkeita.

Bongassa tapasimme kummilapsityön paikallisen koordinaattorin, **Daniel Hailen**. Hän on vastuussa Bongon paikallistoiminnasta, ja toimii yhteyshenkilönä muiden kummilapsipaikkakuntien työntekijöille. Olen ollut tekemisissä monenlaisien projektien kanssa, ja oli hienoa nähdä, miten hyvin Daniel hoiti projektia. Myös yhteistyö paikallisten sosiaaliviranomaisien, koulujen sekä Mekane Yesus -seurakuntien kanssa on tiivistä.

Köyhistä köyhimmät

Projektin lapset tulevat haavoittuvimmassa asemassa olevista perheistä, ja erityisesti halutaan auttaa kaikista köyhimpiä ja huono-osaisimpia lapsia. Monet heistä ovat orpoja, tai heistä pitää huolen vain äiti, isoäiti tai isoisä. Bongon projektissa on yhteensä 110 lasta. Lapset käyvät koulua aamu- tai iltpäivävuoroissa. Heille tarjotaan koulumaksujen lisäksi vaatteita, hygieniatuotteita, terveydenhuoltoa, harrastusmahdollisuuksia ja taloudellista tukea.

Kummilapsityötä tehdään yhdessä Mekane Yesus -kirkon Jimma Bethel Synodin

kehitysyhteistyösoston kanssa. Lapset tulevat erilaisista uskonnollisista taustoista, ja yksi toimintaa ohjaava tekijä on kaikkien lasten tasapuolinen kohtelu. Projektin tilat Bongassa ovat kirkon alueella ja lapsia kutsutaan mukaan seurakunnan toimintaan; kerhoihin, kuoroon, jumalanpalveluksiin, mutta jokainen voi itse valita, mihin osallistuu.

Kummilapsiprojekti luo yhteyttä ja hyväksyntää kristittyjä kohtaan myös muslimitaustaisissa perheissä, ja vuonna 2024 kaksi projektissa mukana olevaa perhettä tuli mukaan kirkon toimintaan. Perheitä tuetaan kokonaisvaltaisesti siten, että myös lapsen huoltajan on mahdollista päästä köyhyysloukusta kiinni parem-

paan elämään esimerkiksi yksinkertaisten liiketoimintaneuvojen avulla. Tapasimme parikin huoltajaa, jotka olivat projektin neuvojen avulla aloittaneet pienen injera-leipomotoiminnan tulojen hankkimiseksi.

Koulunkäynti vie kohti unelmia

Lapsille projekti on käänteentekevä. Heidän perheillään ei olisi varaa lähettää heitä kouluun ilman meidän tukeamme. Yksi tapaamamme äiti kertoi, että hän joutui nauttimaan vanhemmat tyttärensä nuorena, mutta projektin ansiosta hänellä on nyt mahdollisuus lähettää nuorin lapsensa kouluun.

Vuonna 2024 rahan arvo puolittui ja se johti monenlaisiin hankaluuksiin, kun

kaikki kallistui suuresti. Samaan aikaan malarian esiintyvyys alueella on lisääntynyt. Tämän vuoksi projekti on joutunut leikkaamaan joitakin toimintoja, kuten lasten tukiopestusta. Myös terveystarkastuksista on karsittu, jotta malariaan sairastuneita lapsia on voitu hoitaa.

Ilman projektin tukea moni lapsi joutuisi lopettamaan koulun ja lähtemään armeijaan. Kysyimme Bongon kummilapsilta, mistä he haaveilevat. Yksi sanoi haluavansa isona opettajaksi, toinen lääkäriksi, kolmas jalkapallotähdeksi. Samoja haaveita kuin kenellä tahansa lapsella ja nuorella.

Tarve kummeille on edelleen suuri. 30 eurolla kuussa voit auttaa lapsen kahviplantaasilta kouluun. Auttaisitko meitä auttamaan etiopialaisia lapsia toteuttamaan unelmansa?

SANNA SUUTARI

Liity kummiksi – kaksi eri tapaa

HENKILÖKOHTAINEN KUMMI saa oman kummilapsen ja tukee häntä kuukausittain 30 eurolla. Kummilapsesta lähetetään valokuva ja perustiedot kummille yhteistyön alkaessa. Kummi saa myös Etiopian kummityön kuulumiskirjeen neljä kertaa vuodessa. Kummina voi olla myös esimerkiksi raamattupiiri tai seurakunta. Kummin ei tarvitse sitoutua tukemaan kummilastaan tietyn ajaksi, vaan kummin tehtävät voi halutessaan myös lopettaa. Tällöin tilalle etsitään uusi kummi. Jos haluat henkilökohtaiseksi kummiksi, ota yhteyttä Sanna Suutariin, sanna.suutari@sekl.fi tai puh. 044 447 7803.

YLEINEN TUKIKUMMI voi tukea kummityötä rukouksin ja taloudellisesti. Lahjoitussumman ja -ajankohdan voi valita itse. Tukikummi saa myös neljä kummikirjettä vuodessa Etiopian kummihankkeiden kuulumisista. Voit tilata ilmaisen uutiskirjeen sähköpostiisi ja tehdä kerta- tai kuukausilahjoituksen osoitteessa: kansanlahetys.fi/tyontekijat-ja-kohteet/etiopia-kummilapsityo.

Amanuel Fikadu on Sokorun kummilapsia.

Amanuel unelmoi musiikin opiskelusta

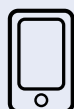
Kun aloitin kummilapsiprojektissa, olin neljännen luokalla, mutta nyt olen 17-vuotias. Tänä aikana olen saanut paljon: oppikirjoja, kyniä, koulupuvun ja muita vaatteita, kengät, saippuaa ja terveydenhoitoa. Nyt olen 11. luokalla ja opiskelen tiedepainotteisella linjalla. Unelmani on opiskella musiikkia. Koulun jälkeen teen läksyt, ja sen jälkeen menen kirkkoon soittamaan.

Äitini lähettää myös terveisiä ja kiittää siitä, että olette auttaneet minua ja myös häntä. Äiti sai rahallista tukea, jotta voi aloittaa hankkimaan tuloja. Hän leipoo ja myy injeraa. Tiedättekö, mitä se on? Injera on hapanta letun näköistä leipää, jota tehdään teffjauhoista. Etiopiassa ja Eritreassa injera on perusruokaa. Kun äiti myy sitä, saamme rahaa ostaa tarvikkeita kotiin.

Rukoilisitteko opintojeni ja äidin liiketoiminnan puolesta? Kiitos, että annatte aikaanne, taloudellista tukeanne ja rakkauttanne. Jumala teitä siunatkoon!

Rukoillaan työn puolesta

- Rukoillaan kummilapsille motivaatiota ja iloa koulunkäyntiin ja opintoihin.
- Rukoillaan kummilapsihankkeissa mukana oleville perheille riittävää toimeentuloa ja terveyttä, ja että evankeliumi saisi projektin kautta levitä yhä uusiin perheisiin.
- Pyydetään kummilapsille varjelusta malariasta, sairastuneille parantumista ja hoitohenkilökunnalle viisautta. Rukoillaan, että malariatilanne helpottaa.
- Rukoillaan kummilapsihankkeiden työntekijöille viisautta viedä hankkeita eteenpäin ja johdatusta kummilasten ja heidän perheidensä tukemiseen.

LAHJOITA Kansanlähetyksen työhön Etiopiassa skannaamalla QR-koodi. Kiitos lahjastasi!

MobilePay
34314

Vanhan testamentin kääntäjät rouva Alemnesh, pastori Frew ja pastori Hata-no yhteiskuvassa Kansanlähetyksen lähetystyöntekijä Mirjami Uusitalon kanssa.

Tilaa Mirjamin uutiskirje: kansanlahetys.fi > Suurella mukana > Lähetystyö > Lähetystyöntekijät.

Sana tekee työtään ihmisten sydämissä

TEKSTI: MARJA NEUVONEN, MK

Mirjami Uusitalo työskentelee vuoroin Etiopiassa ja Suomessa. Juuri nyt hän on raamatunkäännöstiimin luona Gidolessa. Työn alla on Vanhan testamentin kääntäminen diraitan kielelle, ja tiimi on Toisen Mooseksen kirjan äärellä.

Työryhmän paikalliset kääntäjät ovat rouva **Alemnesh**, pastori **Hatano** ja pastori **Frew**. Heidän äidinkielsä on diraita. Työkielenä toimii amhara. Pastori Hatano johtaa tiimiä, ja Mirjami toimii neuvonantajana ja käännöskonsulttina. Hän tarkastaa kääntäjien tekemän diraitankielisen käännöksen vertaamalla sitä hepreankieliseen alkutekstiin. Apuna ovat myös englanninkielinen ja amharankielinen käännös.

– Tärkeintä on, että sanoma tulee oikein, Mirjami korostaa.

Hän iloitsee siitä, että kääntäjät pyrkivät mahdollisimman tarkkaan ja luonnolliseen käännökseen. Kiitosaiheena on myös se, että yhteistyö tiimissä toimii hyvin.

Vanhan testamentin käännösprojekti diraitan kielelle alkoi vuonna 2022. Joitakin Vanhan testamentin kirjoja on jo käännetty ja niistä on tehty äänitteitä. Lisäksi Uuden testamentin käännösprojektin aikana valmistuivat Joonan ja Ruutin kirjat ja Ensimmäinen Mooseksen kirja.

Raamatunkäännöstyö edistää myös lukutaitoa

Raamatunkäännöstyön rinnalla kulkevat projektit, joilla edistetään äidinkielen Sanan leviämistä kielenpuhujien keskuu-

teen. Tällä hetkellä osassa Gidolen alueen seurakunnissa järjestetään diraitan kielen lukutaito-opetusta. Lukutaitoryhmissä on mukana kaikenikäisiä oppijoita ja varsinkin naisia. Opettajina toimivat vapaaehtoiset. – Lukutaitotyölle olisi enemmänkin tarvetta, mutta tällä hetkellä siihen ei ole resursseja, Mirjami kertoo.

Uutena työntekijänä alueella on aloittanut evankelista **Ayele Tilahun**, joka opettaa diraitankielisiä pappeja ja evankelijoita käyttämään Raamatun sanaa omalla kielellään. Hän pitää näille myös lukutaito-opetusta, sillä osa heistä ei osaa lukea diraitan kieltä, vaikka osaakin lukea amharaa.

Uuden testamentin käännösprojektin aikana tehtiin Mirjamin johdolla useita kirjoja ja kirjasia diraitan kielellä, kuten laulukirja, matematiikan kirja ja tarinakirjoja.

Abiyot Agede kiertää moottoripyörällään ja esittää kyläläisille Jeesus-elokuva, joka on tuttu meille suomalaisillekin. Elokuva katsotaan pimeään tultua. Ennen sitä kyläläisille pidetään opetusta aiheesta. Kuva Holawan kylästä. Abiyot toimii seurakuntapappina ja vie ilosanomaa myös lauluin sekä puhujavierailuilla. Kaiken tämän ohella mies viljelee omia peltojaan.

Lukutaitotyötä varten tehtiin kaksi erilaista aapista. Värikuvallista Lasten Raamatua lukevat myös aikuiset.

Aiemmin Gidolen alueen koululaiset opiskelivat amharan kielen fideileillä, eikä omaa äidinkieltä käytetty. Vuodesta 2021 lähtien alakoululaiset ovat opiskelleet kaikki kouluaineet diraitaksi. Joitakin aineita opiskellaan myös englannin ja amharan kielellä.

Jeesus-elokuva ja äänitallenteet innostavat

Luukkaan evankeliumi valmistui diraitan kielellä vuonna 2011 ja sen pohjalta käännettiin suosittu Jeesus-filmi diraitaksi. Pastori **Abiyot Agede** on kiertänyt näyttämässä sitä Gidolen alueen seurakunnissa. Filmiprojektori ja valkokangas kulkevat hänen moottoripyöränsä kyydissä. Elokuva esitetään kirkon pihalla ja kyläaukioilla, joissa katsojia on viime aikoina ollut yleensä satoja. Elokuvan ilmestymisvuonna 2011

Sokea evankelistanainen kertoi diraitankielisen Uuden testamentin käyttöönottojuhlassa, miten suuri merkitys kirjan ääniversiolla on hänelle.

sen näki noin 27 000 ihmistä, joista 140 halusi tulla kristityksi ja 315 palata seurakuntaan. Moni katsoo elokuvan uudestaan. – Elokuvalla on iso merkitys evankeliumin eteenpäin viemisessä ja Raamatun sisällön opettamisessa, Mirjami korostaa.

Hyvä evankelioimisväline on niin ikään vuonna 2019 valmistunut diraitankielisen Uuden testamentin äänitallenne. Sitä kuun-

Mirjami Uusitalo

- Kotoisin Kuhmosta
- Koulutukseltaan filosofian maisteri (englanti, kielitiede, fonetiikka ja venäjä) ja teologian maisteri
- Lähti Etiopiaan kielikouluun vuonna 1986 (amharan ja konson kieli). Työ alkoi vuonna 1988.
- Työskentelee raamatunkäännöstyössä käännöskonsulttina ja Kansanlähetyksen Etiopian maaedustajana.

nellaan aurinkovirralla toimivalla laitteella. Niitä on Gidolessa noin 300 kappaletta. Tavoitteena on, että kaikki, joilla laite on, kuunteluttavat tallennetta seurakunnissa ja kylissä. Näin evankeliumi saavuttaa myös lukutaidottomat, ja ihmisiä tulee uskon.

– On ollut ilo nähdä, miten sana tekee työtään ihmisten sydämissä ja kantaa hedelmää, Mirjami Uusitalo päättää.

Käännöstyössä luodaan kirjakieltä

Kun Uuden testamentin käännöstyö diraitaksi alkoi vuonna 2003, kielellä ei vielä ollut oikeinkirjoitusjärjestelmää tai kirjakieltä. Kielen pysyvämpi kirjoitusjärjestelmä alkoi muotoutua raamatunkäännöstyön myötä. Käännösprojektin alkuaikoina käytettiin pelkästään perinteisiä etiopialaisia tavumerkkejä, fideileitä.

Diraitan puhujat elävät kahden kirjoitusjärjestelmän siirtymävaihetta. Muutama vuosi sitten viralliseksi kirjoitusjärjestelmäksi valittiin fideleiden sijaan latinalaiset kirjaimet eli samat, joita suomen kieli käyttää. Monet aikuiset kokevat siirtymävaiheen hankalaksi, sillä he eivät osaa länsimaisia aakkosia. Fidelit sen sijaan ovat heille tuttuja kouluajoilta.

Diraitankielistä Uutta testamenttia voi lukea fideileillä tai latinalaisilla kirjaimilla. Näin se auttaa kansaa sopeutumaan yhteiskunnan kehitykseen.

Konsolaiset saivat koko Raamatun

Omakielinen Raamattu on vihdoinkin totta Lounais-Etiopian konsolaisille. Lähes 50-vuotinen uurastus sai hienon päätöksen, kun kirja julkistettiin Konsossa helmikuussa 2024. Raamatun painettiin 4 000 kappaletta latinalaisin kirjaimin. Ensimmäisten viikkojen aikana pyhää kirjaa myytiin noin 2 000 kappaletta. Tavoitteena on painattaa 10 000 Raamatun myös fideileillä.

– Konsolaiset, jotka osaavat lukea vain fideileitä, odottavat Raamatun kovasti, Mirjami Uusitalo kertoo. Raamatunkäännöstyö konson kielelle alkoi vuonna 1978. Mirjami muutti Etiopiaan vuonna 1986, jossa hän opiskeli amharan ja konson kieltä. Kielikoulun jälkeen hän aloitti työn konsonkielisen Uuden testamentin käännösprojektissa vuonna 1988. Konson kieltä puhuu noin 350 000 ihmistä.

Kuvassa Mirjami Uusitalo työuransa alkupuolella Etiopiassa.

Erityisosaaminen Jumalan käytössä

Lähetystyöntekijä Anna Vähäkankaan kielitieteellinen ammattitaito auttaa hyvän raamatunkäännöksen aikaansaamisessa. Anna kertoo, kuinka hän uudessa työtehtävässään auttaa käännöskonsultteja.

Työssäni Etiopian raamatunkääntäjien kielitieteellisenä neuvonantajana tutkin aiemmin alen kieltä. Ensin keräsin sanalistan murteesta, joka oli valittu kirjakielen pohjaksi. Se auttoi kääntäjiä näkemään, miten heidän tulisi korjata toiselle murteelle tekemäänsä käännöstä. Sitten tein äännetutkimusta, joka tukee alen oikeinkirjoitusjärjestelmän kehittämistä ja äidinkielistä kouluopetusta.

Loppuvuodesta 2024 aloitin uuden työtehtävän: kielioppitiivistelmien laatimisen käännöskonsulteille. Ennen kuin raamatunkäännös voidaan julkaista, käännöskonsultin tulee tarkastaa se. Yleensä konsultti ei osaa kyseistä kieltä vaan joutuu turvautumaan sanatarkkaan takaisinkäännökseen. Koska kielet eroavat toisistaan monin tavoin, käännöksissä voidaan törmätä yllättäviin ongelmiin. Konsultin olisi siksi hyvä tietää jotain kielestä, jonka käännöstä hän tarkastaa. Hänellä ei ole kuitenkaan aikaa istua päiväkausia kirjastossa lukemas-

SANNA SUUTARI

Anna Vähäkangas iloitsee diraitankielisen Uuden testamentin käyttöönottojuhlassa Gidolen kirkolla.

sa, mitä kielestä on julkaistu. Käyn siksi läpi muiden tekemiä kielioppiesityksiä ja poimin niistä sellaisia asioita, joihin konsultin tulisi kiinnittää huomiota. Etiopiassa käydessäni kielitieteellinen konsultti **Andreas Joswig** selitti minulle, mitä nämä kielioppiasiat ovat ja millaisia ongelmia ne voivat aiheuttaa.

Ensimmäinen kieli, johon tutustun, on Lounais-Etiopiassa puhuttava arbore. Se on itäkuusilainen kieli ja sukua allelle. Sen noin 9 000 puhujaa asuu Chew Bahirin eli

Suolajärven ympäristössä ja he ovat suurimaksi osaksi animisteja, eli he uskovat, että esineisiin, paikkoihin ja luonnonilmiöihin liittyy henkiä. Arboren kielelle on hiljattain laadittu oikeinkirjoitusjärjestelmä ja aapinen on valmisteilla. Uutta testamenttia äidinkielellään kääntävillä arboreilla ei ole apunaan käännösneuvonantajaa, siksi kielioppitiivistelmä heidän kielestään on erityisen tarpeellinen.

ANNA VÄHÄKANGAS

Anna Vähäkangas

- Kotoisin Janakkalasta
- Koulutukseltaan filosofian maisteri (englanti, kielitiede, fonetiikka)
- Lähti Etiopiaan kielikouluun vuonna 2014 (amharan kieli). Työ alkoi vuonna 2016.
- Työskentelee raamatunkäännöstyössä kielitieteellisenä neuvonantajana tällä hetkellä Suomesta käsin.

Rukoillaan raamatunkäännöstyön puolesta

- Kiitetään, että diraitan kielen puhujat saivat Uuden testamentin ja konsolaiset koko Raamatun omalla sydämen kielellään. Rukoillaan, että mahdollisimman moni heistä saa nyt mahdollisuuden kuulla ja lukea Jumalan sanaa omalla kielellään. Rukoillaan, että Sana vaikuttaa uskon syntymistä ja juurtumista Kristukseen.
- Pyydetään johdatusta diraitankielisen Vanhan testamentin käännöstyöhön sekä alenkielisen Uuden testamentin viimeistelyyn, painatukseen ja käyttöönottoon. Rukoillaan arboren käännöstiimin ja koko arborekansan puolesta.
- Rukoillaan Mirjami Uusitalolle ja Anna Vähäkankaalle viisautta ja voimia työhön.
- Pyydetään, että lukutaitotyöhön saadaan koulutettua opettajia ja työlle saadaan varoja niin, että lukutaito-opetus järjestyy niissäkin seurakunnissa, joissa sitä ei vielä ole.
- Rukoillaan, että Etiopiaan saadaan lisää työntekijöitä raamatunkäännöstyöhön, erityisesti kielitieteilijöitä sekä käännösneuvonantajia ja -konsultteja.

Evankeliumi Etiopiaan Keräys Ethiopian-työllemme

LAHJOITA
TYÖHÖMME.
KIITOS!

Kansanlähetys on tehnyt pitkäjänteisesti työtä Etiopiassa, jotta mahdollisimman moni etiopialainen saisi kuulla Jeesuksessa olevasta syntien sovituksesta ja yhteydestä rakastavaan Jumalaan. Haluamme tukea kasvavaa Mekane Yesus -kirkkoa sen tarpeissa. Tule mukaan tähän työhön! Yhdessä voimme enemmän.

Osallistu Evankeliumi Etiopiaan -keräykseen, niin olet mahdollistamassa:

- raamatunkäännöstyötä, jotta vähemmistökieliä puhuvat voivat lukea ja kuulla Raamatun sanaa omalla äidinkielellään
- kummilapsityötä, joka antaa köyhille lapsille mahdollisuuden koulunkäyntiin
- kirkon koulutuskeskuksen rakentamista, jotta seurakuntiin saataisiin koulutettuja työntekijöitä
- stipendiaattiemme opiskelun papiksi ja evankelistoiksi.

LAHJOITA helposti MobilePayn kautta numerolla 34314 tai skannaamalla viereinen QR-koodi.

Pankissasi voit lahjoittaa viitteellä 70412 tilille:

Nordea FI83 2070 1800 0283 25
OP FI14 5043 1920 0034 52
Danske Bank FI83 8000 1501 5451 08.

Ota talteen lehden välissä oleva tilisiirto, josta löytyvät myös nämä lahjoitustiedot. Lämmin kiitos lahjasta ja rukouksistasi. Jumalan siunausta sinulle.

Keräyslupa: Rahankeräyslupa nro. RA/2021/1202, voimassa 1.1.2022 alkaen toistaiseksi koko Suomessa Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

LAURA KUUSISTO

Lähetystyö on Mekane Yesus -kirkon dna:ssa

JEESUKSEN ANTAMAN lähetyskäskyn sanat tulevat suoraan kohti: ”Menkää kaikkialle maailmaan ja julistakaa evankeliumi kaikille luoduille. Joka sen uskoo ja saa kasteen, on pelastuva. Joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen.” (Mark. 16:15-16)

Mekane Yesus -kirkko perustettiin vuonna 1959 luterilaisen lähetystyön tuloksena. Reilun 60 vuoden aikana kirkko on kasvanut räjähdysmäisesti.

Syy kasvulle on selvä, kirkon dna. Mekane Yesus -kirkko on syntynyt systemaattisen lähetystyön tuloksena ja jatkanut uskolisena Jeesuksen lähetyskäskylle. Lähetystyö on kirkon tärkein ja ainoa tehtävä, jonka Jeesus on uskonut seuraajilleen. Kirkko on kutsuttu kastamaan ja opettamaan kaikki se mitä Jeesus on opettanut. Mekane Yesus -kirkolla on painetta mukautua tämän maailman ajan menoon, mutta se on pysynyt uskollisena Jeesukselle.

SYKSYLLÄ 2024 sain vierailta Etiopiassa ja keskustella kirkon johdon kanssa. Olin todella vaikuttunut Mekane Yesus -kirkon missionaarisuudesta. Kirkon lähetysnäky vähiten tavoitettujen parissa osuu islamilaiseen maailmaan. Kirkon lähetysstrategia muslimien tavoittamisessa ei ole dialogi, mitä olemme tottuneet kuulemaan täällä Suomessa, vaan evankeliumin julistaminen sielujen pelastukseksi. Kirkolla on 19 maassa 66 lähetystyöntekijää, joita paikallisseurakunnat tukevat.

Tämä iso, mutta köyhä kirkko on sitoutunut viemään evankeliumia kaikkialle maailmaan. Sen tavoitteena on nostaa lähetien määrä 114 työntekijään vuoteen 2030 mennessä. Lähetyskäsky ohjaa kirkon toimintaa ylhäältä seurakuntatasolle asti. Evankeliumi kuuluu kaikille, ja kaikilla tulee olla mahdollisuus kuulla se. Kansanlähetys vanha visio Evankelioikaa kansa evankelioimaan kansoja toteutuu konkreettisesti Mekane Yesus -kirkossa. Tämän takia kirkossa nähdään suuri tarve myös evankelistoille, joiden määrä onkin lähes yhtä suuri kuin pastoreiden.

Mekane Yesus -kirkko on kutsuva, evankelioiva ja lähetysorientoitunut. Olisiko kirkon uskollisuus Jeesuksen lähetyskäskylle syy siihen, että etiopialaiset saavat kuulla evankeliumin kirkaasti?

Kirjoittaja on Suomen Ev.lut. Kansanlähetyskeskuksen ulkomaantyönjohtaja.

Kuuntele Markuksen haastattelu Raamattuavain Extra -ohjelmassa Radio Deissä lauantaina 22.3.2025 klo 8.35 tai myöhemmin: klmedia.fi/podcastit/raamattuavain-extra.

SEURAA
NETISTÄ PROJEKTIN
ETENEMISTÄ:
[kansanlahetyks.fi/
koulutuskeskus-
jimmaan](http://kansanlahetyks.fi/koulutuskeskus-jimmaan)

1. Tontin portti ja vahtikoppi valmistuivat vuonna 2022. 2. Hankkeen itsekannattavuuden saamiseksi rakennettujen liiketilojen valmistumista juhlittiin vuonna 2022. Tiloissa sijaitsee nyt Jimman synodin toimisto. 3. Aki Tuppurainen perehtyi hankkeen etenemiseen tammikuussa 2024. Kahvitaulla hänen seurassaan ovat pastorit Kebede Bayenu, Debela Dema ja Jimman synodin piispa Alemayhu Kebede (oik.). 4. Asuntolarakennuksen perustuspilareiden valamista valmistellaan vuonna 2024. Perustuksiin on panostettu, sillä niiden tulee kestää maanjäristyksiä. Perustus on rakennuksen kallein osa. Seinien ja kerrosten rakentaminen on paljon halvempaa. 5. Perustuksen osaksi muurataan vielä kiveys, jonka päälle valetaan raudoitettu alapalkki.

Rakennetaan koulutuskeskus Jimmaan

TEKSTI: MARJA NEUVONEN, KUVAT: TARMO KONSTARI, ALEMAYHU KEBEBEDE JA TED

Mekane Yesus -kirkon työ Jimman alueella kasvaa voimakkaasti. Työtä tehdään innolla, seurakuntia syntyy ja koulutuksen saaneista työntekijöistä on kova pula.

Kansanlähetyksellä ja Mekane Yesus -kirkolla on mittava yhteinen rakennushanke. Jimman kaupunkiin rakennetaan koulutuskeskusta, jossa alueen seurakuntiin voidaan kouluttaa muun muassa pappeja, diakoniatyöntekijöitä ja lähetystyöntekijöitä.

Rakennustyö koulutuskeskuksen tontilla alkoi vuonna 2021, ja keskuksen oli määrä valmistua vuoteen 2025 mennessä. Rakentamista ovat kuitenkin viivästyttäneet korona, rakennusmateriaalien hintojen

kallistuminen ja heikko saatavuus, inflaatio, rahoituksen puute ja maan levoton yhteiskunnallinen tilanne.

Hankkeen projektikoordinaattorina toimii **Raimo "Aki" Tuppurainen**, joka valvoo hankkeen edistymistä Suomesta käsin ja on säännöllisesti yhteydessä Jimmaan. Paikan päällä hän kävi viimeksi nyt helmikuussa.

– Rakentaminen on edistynyt ja työnjälki on hyvää. Rakenteilla olevan asuntolarakennuksen perustukset ovat valmiit ja kohta päästään muuraamaan seinä. Kävimme yhdessä läpi viemäri- ja vesiputkien sekä sähköjohtojen vientejä ja paikkoja, hän kertoo.

– Koulutuskeskuksen merkitys Jimmalle tulee olemaan valtava. Alueen nuoret voivat opiskella kirkon työhön omalla paikkakunnallaan ja jäädä alueelle töihin. Lisäksi

keskus voi tarjota turvapaikan perheväkivaltaa kokeville ja heille, jotka ovat kristityiksi käänntyään joutuneet vainoetuiksi.

Asuntolarakennuksesta tulee kolmi-kerroksinen ja siihen tulee 88 oppilaspaikkaa. Lisäksi tontille tulee vielä rakennus, johon tulee 13 luokkahuonetta, toimistoja, opettajainhuone ja monitoimisali, jossa on myös ruokala ja keittiö.

Kansanlähetyksen taloudellinen vastuu rakennushankkeessa on 300 000 euroa. Tavoitteena on saada kerättyä varoja hankkeeseen vuosittain 60 000 euroa. Tähän on vielä hieman matkaa.

Rukoillaan, että rakennushankkeeseen liittyvistä haasteista selvittää, hankkeeseen saadaan vuosittain kerättyä tarvittava määrä rahaa ja koulutuskeskus pääsee lähivuosina avaamaan ovensa opiskelijoille.